

ILLYA SOFFER, DIRECTEUR IEDER(IN): 'BIJ ELKE CRISIS TREKKEN MENSEN MET EEN BEPERKING AAN HET KORTSTE EIND'

Posted on 3 juli 2023 by Margreet

Met dit interview presenteert Illya Soffer, directeur van Ieder(in), het jaarverslag 2022. Ondanks de crises vindt Illya Soffer, directeur van Ieder(in), ook optimisme.

Categories: [Interview](#), [zz Niet op home](#)

Tag: [Armoede](#)

In februari 2022 kondigt minister Kuipers aan dat de coronamaatregelen verder worden afgebouwd. Soffer: "Ik herinner me dat er in de samenleving een lichte euforie ontstond: alles kon weer! Maar voor veel chronisch zieken voelde dat helemaal nog niet zo. Terwijl Nederland weer open ging, bleef corona voor mensen met een kwetsbare gezondheid nog een serieuze dreiging. Het waren maanden waarin het moeizaam zoeken was naar een nieuw evenwicht."

Focus op bestaanszekerheid

Ook voor Ieder(in) breekt na de coronajaren een periode aan van bezinning, herpakken en zoeken naar een nieuw evenwicht. Alles overziend blijkt een nieuwe focus noodzakelijk. Soffer legt uit: "Ieder(in) heeft tijdens de coronacrisis een ongekende veerkracht getoond. We hebben als crisisorganisatie heel hard gewerkt en we moesten daar ook een beetje van bijkomen. Tijdens corona hebben de dossiers die van belang zijn voor mensen met een beperking stilgelegen. Thema's als zorg, onderwijs, wonen, werk en armoede kwamen in de ijskast of liepen vertraging op. En als de oorlog in Oekraïne uitbreekt, met de energiecrisis tot gevolg, moet de politiek weer met andere dingen aan de slag. Wederom belandden de thema's die voor onze achterban van belang zijn en waar eigenlijk langjarig structureel aandacht voor nodig is, onderaan de agenda."

"Op bijna al onze dossiers is maar weinig beweging geweest, maar wat de crisissen wel heel zichtbaar hebben gemaakt, is dat de bestaanszekerheid van mensen met een beperking of chronische ziekte ontzettend onder druk staat."

"Je kunt moeilijk je zuurstofvoorziening uitzetten"

"Het is duidelijk - en dat wordt internationaal ook erkend - dat bij elke nieuwe crisis die zich aandient, mensen met een beperking of chronische ziekte structureel aan het kortste eind trekken. Zij kunnen zich niet of nauwelijks onttrekken aan de gevolgen van een crisis. Zij hebben daar simpelweg de economische ruimte niet voor en ze zijn in veel opzichten minder flexibel. Veel mensen uit onze achterban kunnen de extra hoge energiekosten niet compenseren. Zij kunnen niet 'dan maar wat meer gaan werken'. En besparen is ook geen optie. Je kunt moeilijk je zuurstofvoorziening uitzetten of je elektrisch hulpmiddelen niet meer opladen. Dus mede door de crisisjaren komt in 2022 bestaanszekerheid onmiskenbaar bovendien als dominant problematisch thema. Het is een thema waarop Ieder(in) zich de komende tijd sterk zal gaan focussen."

Democratisch tekort op lokaal niveau

Maar naast bestaanszekerheid is er een ander thema dat Soffer grote zorgen baart: "Wat voor onze thema's echt niet goed is, is dat het grootste deel van zorg en participatie tot stand moet komen op lokaal niveau. Zorg, werk, inkomen, toegankelijkheid, wonen; het moet allemaal via de gemeente geregeld worden. En we weten al jaren dat dat veel problemen geeft. De zorg en voorzieningen verschraken. Lokale beleidsvrijheid leidt tot grote verschillen tussen gemeenten. En daar komt nog

een ander probleem bovenop: het democratisch tekort op lokaal niveau."

"Waar je wel of niet over kunt meepraten wisselt sterk per gemeente"

"Onze achterbannen zijn in gemeenten onvoldoende toegerust om echt goed tegen- en samenspraak te kunnen bieden. Het wisselt ook sterk per gemeente waar je wel of niet over kunt meepraten. We moeten dus heel hard werken om de verbinding van landelijke naar lokale belangenbehartiging goed te krijgen en te houden. En omdat heel veel dingen in het leven van mensen met een beperking geregeld moeten worden door de gemeente, is dit misschien wel onze grootste zorg."

Lichtpunten voor de lange termijn

Gelukkig ziet Soffer in 2022 ook ontwikkelingen die haar positief stemmen. "We zien een groeiend besef voor inclusief beleid en voor het belang van ervaringsdeskundigheid. Fysieke toegankelijkheid wordt echt vanzelfsprekender. Aandacht voor digitale toegankelijkheid neemt toe. Het inzetten van een gebarentolk gebeurt steeds vaker. Vervoersorganisaties hebben het bestuursakkoord ondertekend. Inclusief onderwijs krijgt meer aandacht. Er komt eindelijk wat beweging in de Participatiewet en minister Schouten heeft armoedebeleid hoger op de agenda gekregen."

"En wat in 2022 ook prominenter op de agenda is gekomen, is het thema discriminatie en uitsluiting. Het College voor de Rechten van de Mens neemt meer positie in als het gaat om discriminatie op basis van handicap. En we zijn natuurlijk heel blij met de uitbreiding van artikel 1 in de Grondwet (red. – januari 2023). In artikel 1 is nu expliciet de discriminatiegrondslag handicap opgenomen. Dit gaat ons zeker helpen."

"Loskomen van kleine boodschappenlijstje die alleen maar kleine verbeteringen opleveren"

En er is meer. In november neemt de Tweede Kamer een motie aan voor een meerjarige nationale strategie om achterstelling en uitsluiting van mensen met een beperking op te heffen. Een strategie voor de langere termijn, over kabinetten en regeerperiodes heen. En in dezelfde maand presenteert GroenLinks de initiatiefnota 'Ons land is beperkt', een nota met 71 concrete voorstellen die ervoor zorgen dat mensen met een handicap volwaardig kunnen meedoen in de samenleving.

Soffer: "De nationale strategie en de initiatiefnota gaan heel erg behulpzaam zijn! Zonder een langetermijnstrategie moeten we het steeds doen met wat er in een regeerakkoord wordt afgesproken. Met een strategie die over kabinetsperiodes heen gaat, komen we daar eindelijk los van. Dan hoeven we niet langer te werken met kleine boodschappenlijstjes die alleen maar kleine verbeteringen opleveren. Daar verwacht ik echt wel wat van!"

Soffer hoopt dat alle kleine en grotere stappen die in 2022 ondanks de crisissen toch gezet zijn, samen een vliegwieleffect gaan hebben. "Als we het nu goed doen, wordt het straks echt beter. Ik hoop echt dat de tieners en jongeren van nu daar van gaan profiteren: dat we op weg zijn naar een eerste inclusieve generatie! Dan zijn we waarschijnlijk wel twee of drie kabinetten verder, maar

inmiddels begin ik wel te snappen: voor de grote fundamentele veranderingen heb je echt een hele lange adem nodig."

Dit interview is gemaakt voor het [Ieder\(in\)-jaarverslag 2022 Bestaanszekerheid onder druk \(pdf\)](#)

